

8/10/15 Mgmt A/c

Q.P. Code : 13876

(Revised Course - New Pattern)

(2½ Hours)

[Total Marks : 75

- N.B. : (1) All questions are compulsory and carry 15 marks each.
(2) Question Nos. 2 to 5 have internal option.
(3) Working notes should Form Part of your answer.
(4) Proper presentation and neatness is essential.
(5) Use of simple calculator is allowed.
(6) Figures to the right indicate full marks.

1. (A) Fill in the blanks with most appropriate option and rewrite whole sentence. (any eight) 8

- (1) The main purpose of _____ ratio is to show the extent to which working capital is blocked in inventories.
(Inventory Turnover / Stock-Working Capital / Stock Velocity)
- (2) _____ expenses refers to those expenses which the company has incurred, of which the benefits are yet to be realised.
(Outstanding / Prepaid / Non-Cash)
- (3) _____ is not considered as an intangible asset.
(Loose Tools / Patents / Trademarks)
- (4) If a machine costing ₹ 70,000 (W.D.V ₹ 30,000) sold for ₹ 60,000, it results in the cash inflow from investing activities of _____.
(₹ 70,000 / ₹ 30,000 / ₹ 60,000)
- (5) Preliminary expense is an example of _____ expenditure.
(revenue / capital / deferred-revenue)
- (6) Current Ratio serves as an index of _____ solvency.
(long-term / short-term / immediate)
- (7) _____ information is used by top management to plan the objectives of the organisation and to assess whether the objectives are being met in practice.
(Operational / Tactical / Strategic)

TURN OVER

(8) In 'Cash Flows from Operating Activities' adjustment for changes in working capital will not include change in _____
(inventories / sundry creditors / provision for tax)

(9) _____ Analysis means comparing figures in a financial statements of a single period.
(Horizontal / Standard / Vertical)

(10) In 'trend analysis statement' downward trend will be clearly indicated by the trend percentage being _____ 100.
(more than / less than / equal to)

1. (B) State whether the following statements are True or False and rewrite (any seven)

- (1) It is compulsory for every company to prepare and publish their trend analysis statements every year.
- (2) Decrease in the balance of sundry debtors results in cash inflow.
- (3) Investment in the shares of a subsidiary company is a short term investment.
- (4) Issue of equity shares on redemption of convertible debentures is a non-cash transaction.
- (5) While estimating working capital requirement, availability of 'Cash Credit' facility from bank will never be considered.
- (6) Selling and distribution overheads are included in the valuation of finished goods.
- (7) There is no difference in non-operating expenses and non-cash expenses.
- (8) In comparative statements revenues of one particular year are compared with assets as at the end of that year.
- (9) In trend analysis statement latest year is taken as base year.
- (10) Capital gearing ratio compares own funds with owed funds.

2. Following is the Trial Balance of Kusumanand Ltd. as on 31st March, 2015.

15

Trial Balance

Particulars	Dr. ₹	Particulars	Cr. ₹
Preliminary Expenses (Not yet written off)	10,000	Equity Share Capital	5,00,000
Goodwill	1,00,000	General Reserve	2,10,000
Plant & Machinery	4,00,000	10% Debentures	8,00,000
Land & Building	2,50,000	Accounts Payable	1,30,000
Investments	1,00,000	Proposed Dividend	50,000
Opening Stock	50,000	Sales	5,00,000
Accounts Receivable	2,00,000	Interest on Investments	10,000
Cash	40,000		
Depreciation on plant and machinery	40,000		
Wages	60,000		
Purchases	2,00,000		
Administrative Expenses	70,000		
Selling Expenses	60,000		
Interest on Debentures	20,000		
Total	16,00,000	Total	16,00,000

Additional Information :

- (1) Closing Stock as on 31st March 2015 is ₹ 60,000.
- (2) Make provision for Tax @50% on PBT.

You are required to prepare vertical Income Statement for the year ended 31st March 2015 and vertical Balance Sheet as on that date for financial analysis.

OR

2. (A) Following are the Balance Sheets of Nileema Ltd. as on 31st March, 2014 and 2015.

Balance Sheets
as on 31st March

Equity & Liabilities	2014	2015	Assets	2014	2015
	₹	₹		₹	₹
Equity Share Capital	70,000	70,000	Fixed Assets	80,000	90,000
11% Preference Share Capital	50,000	60,000	Investments	50,000	40,000
General Reserve	22,000	24,000	Current Assets	57,000	52,000
10% Debentures	30,000	-	Preliminary Exps.	10,000	8,000
Current Liabilities	25,000	16,000			
Total	1,97,000	1,70,000	Total	1,97,000	1,70,000

Prepare a comparative Balance Sheet from the above in vertical form.

2. (B) Following is the Trading and Profit & Loss Account of Omkar Ltd. for the year ended 31st March, 2015.

Trading and Profit & Loss Account
for the year ended 31st March, 2015

Dr.

Cr.

Particulars		Particulars	₹
To Opening Stock	21,600	By Sales	1,20,000
To Purchases	87,600	By Closing Stock	36,000
To Wages	13,200		
To Carriage Inward	4,800		
To Gross Profit b/d	28,800		
Total	1,56,000	Total	1,56,000
To Operating Expenses	24,000	By Gross Profit b/d	28,800
To Loss on sale of Asset	6,000	By Interest on Investment	15,600
To Income Tax Provision	2,400		
To Net Profit c/f	12,000		
Total	44,400	Total	44,400

Prepare a Common size Income Statement from the above in vertical form.

3. Sachin Ltd. furnishes you their Balance Sheet as on 31st March, 2015 with 15 some additional information.

Balance Sheet
as on 31st March, 2015

Equity & Liabilities	₹	Assets	₹
Equity Share Capital	2,00,000	Goodwill	85,000
10% Preference Share Capital	2,00,000	Building (at cost)	2,00,000
Reserves	30,000	Machinery (at cost)	4,00,000
Profit and Loss Account	25,000	Furniture (at cost)	75,000
12% Debentures	1,50,000	Vehicle (at cost)	1,75,000
15% Public Deposits	1,00,000	Debtors (Last Year ₹ 80,000)	1,10,000
Creditors (Last Year ₹ 30,000)	40,000	Bills Receivable (Last Year ₹ 65,000)	95,000
Bills Payable (Last Year ₹ 25,000)	35,000	Inventories (Last Year ₹ 70,000)	50,000
Bank Overdraft	10,000	Cash & Bank Balance	60,000
Depreciation provision	1,00,000	Prepaid Insurance	5,000
Provision for Income Tax	50,000	Advance Income-Tax	40,000
Provision for Dividend	60,000	Preliminary Expenses	5,000
Total	10,00,000	Total	10,00,000

Further information:-

- (a) Total Sales for the year ₹ 24,00,000 (70% on Credit)
 (b) Gross Profit Rate 25%
 (c) Profit before tax ₹ 1,40,000

Calculate the following ratios and offer your comment only on Current Ratio.

- (i) Current Ratio
 (ii) Proprietary Ratio
 (iii) Return on Capital Employed
 (iv) Debt Service Ratio
 (v) Capital Gearing Ratio
 (vi) Creditors Turnover Ratio and
 (vii) Debtors Turnover Ratio

Note :- Converting statement in vertical form is not expected.

OR

TIDN OVED

3. Following is the summarized financial position of Chetan Ltd. as on 31st March. 15

Balance Sheet
as on 31st March

Equity & Liabilities	2014	2015	Assets	2014	2015
	₹	₹		₹	₹
Equity Share Capital	3,00,000	3,50,000	Fixed Assets (cost)	9,00,000	10,35,000
9% Preference Share Capital	2,00,000	3,00,000	Investments	1,00,000	2,40,000
General Reserve	1,00,000	1,50,000	Inventories	2,00,000	4,00,000
Profit & Loss A/c	70,000	1,60,000	Advance Income Tax	70,000	80,000
Securities Premium	-	10,000	Account Receivable	2,50,000	2,00,000
10% Debentures	2,00,000	4,00,000	Cash Balance	-	50,000
Accounts Payable	3,00,000	2,00,000	Discount on Issue of Debenture	20,000	10,000
Bank Overdraft	50,000	30,000			
Depreciation Provision	1,90,000	2,50,000			
Provision for Taxation	80,000	90,000			
Proposed Equity Dividend	50,000	75,000			
Total	15,40,000	20,15,000	Total	15,40,000	20,15,000

Additional information

- (1) During the year 2014-15 a fixed asset having original cost of ₹ 1,65,000 was sold at loss of ₹ 15,000. Depreciation for the year was ₹ 2,00,000.
- (2) Income Tax assessment was completed for the year ended 31-03-2014 on 10-01-2015 at ₹ 75,000.
- (3) Additional 9% Preference Shares & 10% Debentures were issued on 01-04-2014 preference dividend and Debenture Interest is paid on 31st March every year.

Investments of ₹ 50,000 were sold for ₹ 60,000

You are required to prepare Cash Flow Statement as per AS - 3 by Indirect Method after considering above information.

TURN OVER

4. Prajisha Ltd. manufactures and sales 2,40,000 units of a product in a year. The selling price of the product is ₹ 50/- per unit and its analysis is :

Raw Material	: 40%
Direct Labour	: 20%
Other Direct Cost	: 10%
General Overheads	: 10%
Selling and Distribution Overheads	: 10%; and the balance is profit.

The following estimates for the year 2016 are given for your consideration :

- 'Raw Materials' remain in stock for 1 month.
 - Suppliers of Raw Materials allow 2 month's credit.
 - The 'Work-in-Progress' is to be valued at 80% of the total direct costs of one month's production.
 - 'Finished Goods' equal to ½ month's requirement are in stock.
 - Customers are allowed 2 months' credit.
 - Time lag in payment of wages is one month.
 - Both the overheads are paid one month in advance.
 - Of the total sales 40% is on credit.
 - Cash for contingencies is maintained at 10% of net working capital (excluding cash).
 - Sundry debtors are to be valued at selling price.
 - All the activities of production and sales accrue evenly throughout the year.
- Calculate estimated working capital requirement of Prajisha Ltd. for the year 2016.

OR

4. From the following Balance Sheet of Praful Ltd., prepare Trend Percentage Statement in vertical form : 15

Balance Sheets as on 31st March

Particulars	2013 ₹	2014 ₹	2015 ₹
Equity & Liabilities			
Equity Share Capital	2,00,000	2,00,000	2,00,000
8% Preference Share Capital	1,00,000	1,50,000	1,00,000
General Reserve	20,000	22,000	42,000
Debentures	75,000	1,00,000	80,000
Bills Payable	5,000	7,000	10,000
Creditors	15,000	10,000	24,000
Total	4,15,000	4,89,000	4,66,000
Assets			
Fixed Assets	1,50,000	2,00,000	2,00,000
Investments	1,00,000	1,50,000	1,00,000
Cash	50,000	25,000	40,000
Debtors	20,000	60,000	63,000
Stock	40,000	50,000	60,000
Preliminary Expenses	5,000	4,000	3,000
Total	4,15,000	4,89,000	4,66,000

5. (A) Explain the different types of information.
(B) State the different types of working capital.

OR

5. Write short notes on :- (any three)

- (1) Functions of management accounting.
- (2) Types of financial analysis.
- (3) Financial classification of accounting ratios.
- (4) Sources of cash outflows.
- (5) Importance of working capital.

TURN OVER

(सुधारीत अभ्यासक्रम - नवीन आकृतीबंध)

(मासठी रूपान्तर)
(2½ तास)

एकूण गुण : ७५

सूचना : (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत, त्यांना प्रत्येकी १५ गुण आहेत.

- (२) प्रश्न क्रमांक २ ते ५ ला अंतर्गत पर्याय आहेत.
 (३) कुली नोंदीच्या गुमचा उत्तरात समावेश करा.
 (४) योग्य सादरीकरण व निटनेटकेपणा आवश्यक आहे.
 (५) साधे गणकयंत्र वापरावे.
 (६) उज्वळीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शविताना.

१. (अ) योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जाणा भरून संपूर्ण वाक्य पुन्हा लिहा. (कोणतेही आठ)

- (१) _____ हा अनुपगत खेळत्या भांडवलापैकी मालसाठ्यात _____ मुली दर्शवितो.
 (मालसाठा उलाढाल / मालसाठा-खेळते भांडवल / मालसाठ्यापैकी)
- (२) _____ खर्च म्हणजे कंपनीने केलेल्या खर्चापैकी ज्याचा उपयोग अद्यापपर्यंत घेतला गेलेला नाही.
 (द्वेष / आगावु / रोख-रहित)
- (३) _____ ही अमूर्त मालमत्ता समजल्या जात नाही.
 (सुटी हत्यारे / पेटेंट्स / व्यापारचिन्ह)
- (४) जर एक यंत्र ज्याची किंमत ₹ ७०,००० (सप्तसारा मुल्य ₹ ३०,०००) ₹ ६०,००० किंमतीस विकल्यास, गुंतवणूक क्रियेद्वारे मालमत्ता रोख आंतरावाह _____ असेल.
 (₹ ७०,००० / ₹ ३०,००० / ₹ ६०,०००)
- (५) प्रारंभिक खर्च हे _____ या खर्चाचे उदाहरण आहे.
 (महसुली / श्रद्धेवली खर्च / प्रलंबित-महसुली)
- (६) चालू _____ कर्ज फेडीची क्षमता दर्शविणाऱ्या निर्देशांकाचे काम करतात.
 (द्वि-सिद्धत / अल्प मुदत / तत्काळ)
- _____ माहितीचा वापर वरिष्ट व्यवस्थापन आस्थापनेच्या उद्दिष्टांची मांडणी व ती प्रत्यक्षात उतरविण्यासाठी करतात.
 (कार्यवाहीन / कसबी / डावपेचात्मक)

5247 LATE SHRI.

WAMAN THAKUR COLLEGE

- (८) कार्यवाहीन क्रियेतील रोख प्रवाहात _____ यातील बदल खेळत्या भांडवलातील बदलांचे समायोजनात दाखविला जात नाही.
(मालसाठा / धनको / आयकर तरतुद)
- (९) _____ विश्लेषण म्हणजे एकाच वर्षाच्या आकडेवारीची केलेली तुलना.
(आडव्या प्रारूपातील / प्रमाणभूत / उभ्या प्रारूपातील)
- (१०) कलदर्शक पत्रकात उतरणीचा कल स्पष्टपणे दर्शविला जातो जेव्हा कल टक्केवारी १०% _____ असते.
(पेक्षा जास्त / पेक्षा कमी / इतकी)

१. (ब) खालील संपूर्ण वाक्य पुन्हा लिहून चुक की बरोबर ते सांगा. (कोणतेही सात)

- (१) दर वर्षी कलदर्शक पत्रके तयार करून प्रकाशित करणे हे प्रत्येक कंपनीस स्वधनकारक आहे.
- (२) ऋणकोमधील घट रोख अंतरप्रवाह दर्शविते.
- (३) दुय्यम कंपनीमधील गुंतवणूक ही अल्प मुदतीची गुंतवणूक असते.
- (४) कर्जरोख्यांच्या विमोचनापोटी समभागांचे वाटप हे रोखविरहित व्यवहारात मोडते.
- (५) अंदाजित खेळते भांडवल काढतांना बँकेकडून उपलब्ध असलेल्या रोख-पत सुविधेचा विचार केला जात नाही.
- (६) तयार मालाची किंमत काढतांना विक्री व वितरण उपरी परिव्यय गणला जातो.
- (७) अकार्यवाहीन खर्च व रोखविरहित खर्च या दोहोंत काहीही फरक नाही.
- (८) तुलनात्मक पत्रकामध्ये एका ठराविक वर्षाच्या उत्पन्नांची तुलना त्याच वर्षअखेरीच्या मालमत्तेशी केली जाते.
- (९) कलदर्शक पत्रकामध्ये अगदी अलिकडच्या वर्षास आधार वर्ष समजले जाते.
- (१०) पुंजी भांडवल अनुपात स्वःनिधी व कर्ज निधीची तुलना करतात.

२. कुसुमानंद याचे ३१ मार्च, २०१५ अखेरचे तेरीजपत्रक खालील प्रमाणे दिले आहे.
तेरीज पत्रक

तपशील	नावे रु.	तपशील	जमा रु.
प्रारंभिक खर्च (निलेखित न केलेल्या)	१०,०००	सामान्य भाग भांडवल	५,००,०००
नावलौकिक	१,००,०००	सामान्य निधी	२,१०,०००
सयंत्र व यंत्र	४,००,०००	१०% कर्जरोखे	२,००,०००
जमिन व इमारत	२,५०,०००	देणी खाती	१,३०,०००
गुंतवणूक	१,००,०००	प्रस्तावित लाभांश	५०,०००
आरंभीचा मालसाठा	५०,०००	विक्री	५०,००,०००
येणी खाती	२,००,०००	गुंतवणूकीवरील व्याज	१०,०००
रोख	४०,०००		
यंत्र व सयंत्रावरील घसारा	४०,०००		
मजूरी	६०,०००		
खरेदी	२,००,०००		
प्रशासकीय खर्च	७०,०००		
विक्री खर्च	६०,०००		
कर्ज रोख्यावरील व्याज	२०,०००		
एकूण	१६,००,०००	एकूण	१६,००,०००

अधिक माहिती :

- (१) ३१ मार्च २०१५ अखेरचा शिल्लक माल साठा ₹ ६०,००० आहे.
(२) आयकरासाठी करपूर्व नफ्याच्या ५०% तरतूद करा.
तुम्ही आर्थिक विश्लेषणाकरिता ३१ मार्च २०१५ अखेरचे उभ्या प्रारुपातील उपतन्न पत्रक व त्याच तारखेचा ताळेबंद तयार करा.

किंवा

२. (अ) निलिमा लिमिटेडचे ३१ मार्च, २०१४ व २०१५ अखेरचे ताळेबंद खालील प्रमाणे आहेत.

ताळेबंद

३१ मार्च अखेर...

स्वनिधी व देयता	२०१४ ₹	२०१५ ₹	संपत्ती	२०१४ ₹	२०१५ ₹
सामान्य भाग भांडवल	७०,०००	७०,०००	स्थिर मालमत्ता	८०,०००	९०,०००
११% अग्रहक भाग भांडवल	५०,०००	६०,०००	गुंतवणूक	५०,०००	४०,०००
सामान्य निधी	२२,०००	२४,०००	चल मालमत्ता	५७,०००	३२,०००
१०% कर्जरोखे	३०,०००	-	प्रारंभीचा खर्च	१०,०००	१०,०००
चल देयता	२५,०००	१६,०००			
एकूण	१,९७,०००	१,७०,०००	एकूण	१,९७,०००	१,७०,०००

वरील माहितीवरून उभ्या प्रारूपातील तुलनात्मक ताळेबंद तयार करा.

२. (ब) ओमकार लिमिटेडचे ३१ मार्च, २०१५ अखेरचे व्यापारी व नफा-तोटा खाते खालील प्रमाणे आहे.

व्यापारी व नफा-तोटा खाते

३१ मार्च २०१५ अखेर...

नावे	₹	जमा	₹
तपशील		तपशील	
आरंभीचा मालसाठा	११,६००	विक्री	१,२०,०००
खरेदी	८५,६००	अखेरचा मालसाठा	३६,०००
मजुरी	३,२००		
खरेदी वाहतूक भाडे	४,८००		
ढोबळ नफा	२८,८००		
एकूण	१,५६,०००	एकूण	१,५६,०००
कार्यवाहीन खर्च	२४,०००	ढोबळ नफा	२८,८००
मालमत्ता विक्रीतील तोटा	६,०००	गुंतवणूकीवरील व्याज	१५,६००
आयकर तरतूद	२,४००		
निव्वळ नफा	१२,०००		
एकूण	४४,४००	एकूण	४४,४००

वरील माहितीवरून उभ्या प्रारूपातील सामान्य आकाराचा उत्पन्न पत्रक तयार करा.

३. सचिन लि. ने ३१ मार्च, २०१५ अखेरचा ताळेबंद काही अधिक माहितीसह सादर केलेला आहे.

ताळेबंद
३१ मार्च २०१५ अखेरचा

स्वनिधी व देयता	₹	मालमत्ता	₹
समभाग भांडवल	२,००,०००	नावलौकिक	८५,०००
१०% अग्रहक्क भाग भांडवल	२,००,०००	इमारत (खरेदी मुल्य)	२,००,०००
राखीव निधी	३०,०००	यंत्रसामग्री (खरेदी मुल्य)	१,००,०००
नफा-तोटा खाते	२५,०००	फर्निचर (खरेदी मुल्य)	१,००,०००
१२% कर्ज रोखे	१,५०,०००	वाहन (खरेदी मुल्य)	१,००,०००
१५% लोक-ठेवी	१,००,०००	ऋणको (मागील वर्षी ₹ ८०,०००)	१,१०,०००
धनको (मागील वर्षी ₹ ३०,०००)	४०,०००	येणे हुंड्या (मागील वर्षी ₹ ६५,०००)	९५,०००
देणी हुंड्या (मागील वर्षी ₹ २५,०००)	३५,०००	मालसाठा (मागील वर्षी ₹ ६०,०००)	५०,०००
बँक अधिकर्ष	१०,०००	रोख व बँक शिल्लक	६०,०००
घसारा तरतुद	१,००,०००	आगावु विमा	५,०००
आयकर तरतुद	५०,०००	आगावु कर	४०,०००
लाभांश तरतुद	६०,०००	प्राथमिक खर्च	५,०००
एकूण ₹	१०,००,०००	एकूण ₹	१०,००,०००

अधिक माहिती :-

(अ) वार्षिक एकूण विक्री ₹ २४,००,००० (पैकी ७० टक्के उधारीवर)

(ब) ढोबळ नफा दर : २५%

(क) करपूर्व नफा : ₹ १,४०,०००

खालील अनुपात काढा व फक्त चालू अनुपातावर भाष्य करा.

- (१) चालु अनुपात
- (२) स्वामित्व अनुपात
- (३) एकूण पुंजीवरील भरतावा अनुपात
- (४) ऋण-सेवा अनुपात
- (५) पुंजी प्रयोग अनुपात
- (६) धनको उलाढाल अनुपात
- (७) ऋणको उलाढाल अनुपात

टिप :- उभ्या प्रारुपातील पत्रक तयार करणे अपेक्षित नाही.

किंवा

चेतन लि. ची ३१ मार्च अखेरची आर्थिक स्थिती खालीलप्रमाणे दिली आहे.

ताळेबंद

३१ मार्च २०१५ अखेरचा

स्वनिधी व देयता	२०१४ ₹	२०१५ ₹	संपत्ती	२०१४ ₹	२०१५ ₹
सामान्य भाग भांडवल	३,००,०००	३,५०,०००	स्थिर संपत्ती (मूळ किंमत)	९,००,०००	१०,३५,०००
९% अग्रहक भाग भांडवल	२,००,०००	३,००,०००	गुंतवणूक	१,००,०००	२,४०,०००
सामान्य निधी	१,००,०००	१,५०,०००	मालसाठा	२,००,०००	४,००,०००
नफा-तोटा खाते	७०,०००	१,६०,०००	आगावू आयकर	७०,०००	८०,०००
प्रतिभूती वाढावा	-	१०,०००	येणी खाती	२,५०,०००	२,००,०००
१०% कर्जरोखे	२,००,०००	४,००,०००	रोख शिल्लक	-	५०,०००
देय खाती	३,००,०००	२,००,०००	कर्जरोखे विक्रीवरील सूट	२०,०००	१०,०००
बँक अधिकर्ष	५०,०००	३०,०००			
घसारा तरतूद	१,९०,०००	२,५०,०००			
करांसाठी तरतूद	८०,०००	९०,०००			
सामान्य भागावरील प्रस्तावित लाभांश	५०,०००	७५,०००			
एकूण	१५,४०,०००	२०,१५,०००		एकूण	१५,४०,०००

अधिक माहिती :-

- (१) चालू वर्ष २०१४-१५ मध्ये ₹ १,६०,००० मूळ किंमतीची स्थिरसंपत्ती ₹ १५,००० नोट्यात विकली. या वर्षाचा घसारा ₹ ३,००,००० आहे.
- (२) ३१.०३.२०१४ अखेरचे आयकर मुल्यांकन १०.०१.२०१५ रोजी ₹ ७५,००० ला पूर्ण झाले.
- (३) ९% अग्रहक भाग व १०% कर्जरोख्यांची विक्री ०१.०४.२०१४ ला केली. अग्रहक भागावरील लाभांश व कर्ज रोख्यावरील व्याज दरवर्षी ३१ मार्च ला दिले जाते.
- (४) ₹ ५०,००० ची गुंतवणूक रु. ६०,००० ला विकली.
तुम्ही वरील माहिती विचारात घेऊन AS-३ प्रमाणे अप्रत्यक्ष पध्दतीचे रोख प्रवाह पत्रक तयार करा.

मागे पहा

४. प्रजिशा लि. एका वर्षात एका वस्तुच्या २,४०,००० नगांचे उत्पादन करून त्यांची विक्री करते. त्या उत्पादित वस्तुची विक्री किंमत प्रत्येकी ₹ ५० इतकी असून तिचे विश्लेषण खालीलप्रमाणे :

कच्चा-माल	:	४०%
प्रत्यक्ष मजुरी	:	२०%
इतर प्रत्यक्ष खर्च	:	१०%
साधारण उपरी परिव्यय	:	१०%
विक्री व वितरण उपरी परिव्यय	:	१०% आणि शिल्लक नफा.

२०१६ या वर्षासाठी खालील अंदाज आपल्या विचारार्थ देण्यात आले आहेत :

- (अ) कच्चा मालसाठी एक महिन्याचा ठेवण्यात येतो.
- (ब) कच्चा मालाचे पुरवठादार दोन महिन्यांची उधारी देतात.
- (क) पूर्ण प्रक्रिया न झालेल्या मालाची किंमत एका महिन्याच्या उत्पादनाच्या एकूण प्रत्यक्ष खर्चाच्या ८०% इतकी धरली जाते.
- (ड) तयार मालसाठी अर्ध्या महिन्याच्या आवश्यकतेएवढा ठेवण्यात येतो.
- (इ) ग्राहकांना दोन महिन्यांची उधारी दिली जाते.
- (फ) मजुरी एक महिन्यानंतर अदा केली जाते.
- (ग) दोन्ही उपरी परिव्यय एक महिना आधी अदा केले जातात.
- (ह) एकूण विक्रीपैकी ४०% उधार-विक्री केली जाते.
- (ध) आकस्मिक खर्चासाठी निव्वळ खेळत्या भांडवलाच्या (रोख रक्कम वगळून) १०% रोख रक्कम ठेवण्यात येते.
- (ज) ऋणको विक्री किंमतीने काढावेत.
- (त) उत्पन्न व विक्रीशी संबंधित सर्व क्रिया वर्षभर समसमान असतात.
- प्रजिशा लि. चे २०१६ या वर्षाचे अपेक्षित खेळते भांडवल काढा.

किंवा

४. प्रफुल लिमिटेडच्या खालील ताळेबंदावरून उभ्या प्रारुपातील कलदर्शक पत्रक तयार करा.
ताळेबंद ३१ मार्च अखेरचे

तपशील	२०१३ ₹	२०१४ ₹	२०१५ ₹
स्वनिधी व देयता			
सामान्य भाग भांडवल			
८% अग्रहक भाग भांडवल	२,००,०००	२,००,०००	२,००,०००
सामान्य निधी	१,००,०००	१,५०,०००	१,००,०००
कर्जरोखे	२०,०००	२२,०००	४२,०००
देय हुंग्या	७५,०००	१,००,०००	९०,०००
धनको	५,०००	७,०००	१०,०००
	१५,०००	१०,०००	१०,०००
एकूण	४,१५,०००	४,८९,०००	४,६६,०००
संपत्ती			
स्थिर मालमत्ता	१,५०,०००	२,००,०००	२,००,०००
गुंतवणूक	१,००,०००	१,००,०००	१,००,०००
रोख	५०,०००	२५,०००	४०,०००
ऋणको	७०,०००	६०,०००	६३,०००
मालसाठा	४०,०००	५०,०००	६०,०००
प्रारंभीचा खर्च	५,०००	४,०००	३,०००
एकूण	४,१५,०००	४,८९,०००	४,६६,०००

५. (अ) माहितीचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.
(ब) खेळत्या भांडवलाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.

किंवा

५. टिपा लिहा :- (कोणत्याही तीन)
- (१) व्यवस्थापकीय लेखाकर्माचे कार्ये.
 - (२) वित्तीय विश्लेषणाचे प्रकार.
 - (३) लेखाकर्म अनुपातांची कार्यांनुरूप वर्गवारी.
 - (४) रोख, बाह्यप्रवाहांचे स्रोत.
 - (५) खेळत्या भांडवलाचे महत्व.